

СИБЭТИЭЙ ПАВЕЛ АПОСТОЛ ТИМОФЕЙГА БАСТАКЫ ИЛДЫТ СУРУГА

1¹⁻² Итэбэлгэ дын чохчч уолум буолар Тимофейга – Быһааччы Тангарабыт уонна биһиги эрэлбит Айыы Тойон Иисус Христос соруйууларынан Апостол буолбут Павелтан.

Эйиэхэ Аҕа Тангарабытыттан уонна Христос Иисус Айыы Тойоммуттан бары илгэлээх үтүнү кытта аһыныгас санаа, эйэ-ил тосхойо туруохтун!

Сымыа үөрэхтэн сэрэтии

³⁻⁴ Македонияҕа барарбар эйигин Ефескэ хаалангын, сорох-сорохтортон атыны үөрэтэллэрин тохтодоллорун, үһүйээн-нэринэн, төрдүлэрин-уустарын кэмэ суох түөһүүнэн дыарыгыр-баттарын ирдээ диэн көрдөспүтүм. Итинник дыарык мөккүөргэ эрэ тиэрдэр буолан, Тангара итэбэл көмөтүнэн ситиһэр сорууга туоларыгар туһалаабат. ⁵ Отгон биһиги ирдэбилбит сыала-сорууга – ыраас сүрэхтэн, үтө суобастан уонна истинг итэбэлтэн үөскүүр таптал. ⁶ Сорохтор итини хааллараннар, туһата суоҕу кэпсэтиинэн дыарыгырар буолбуттар. ⁷ Тугу куолулуулларын, бэл, тугу дыаныйан туран бигэргэтэллэрин даҕаны өйдөөбөт эрээрилэр, Сокуону үөрэтээччи буолуохтарын баҕараллар.

⁸ Отгон сөпкө туһанар киһиэхэ Сокуон туһалааҕын биһиги билэбит. ⁹ Оннук киһи билэр: Сокуон кырдыксыттарга буолбакка, суута-сокуона суох быһыыланааччыларга, бас бэриммэттэргэ, Тангараны билиммэт, аһыылаах-харалаах, итэбэли утарар

1 ТИМОФЕЙГА 1

уонна Танараны холуннарар, ийэлэрин-аҕаларын тыыннарыгар турунар дьонго, өлөрүөхсүттэргэ, ¹⁰содурдарга, бэйэ-бэйэлэрин кытта эр-ойох олоҕунан олорор эр дьонго, кулутунан эргинээччилэргэ, уорааччыларга, сымыйаччыларга, андаҕары кэһээччилэргэ уонна да атыннык чэгиэн үөрэҕи араастаан утарааччыларга анаан бэриллитэ. ¹¹Оттон бу чэгиэн үөрэх алгыстаах Танара миэхэ эрэнэн туттарбыт килбиэннээх Евангелиетыгар этиллэринэн үөрэтэр.

Амарах Танараҕа махтаныы

¹²⁻¹³Миэхэ күүс укпут Христос Иисуска, Айыы Тойоммутугар, миигин, урут Кинини холуннарбыт, сойуолаабыт уонна атаҕастаабыт киһини, эрэллээх киһитинэн билинэн, Бэйэтигэр сулууспалата туруорбутун иһин, махтанабын. Оннук быһыыланым билбэппиттэн, итэҕэйбэппиттэн тахсыбыт буолан, Танара миэхэ аһыныылаахтык сыһыаннаспыта; ¹⁴онон Христос Иисустуун биир буолан ингэринэр итэҕэлбитин, тапталбытын кытары миэхэ Айыы Тойоммут илгэлээх үтүөтэ өлгөмнүк тиксибитэ. ¹⁵Христос Иисус аһыныылаах дьону быһаары бу орто дойдуга кэлбитэ диэн этии дьин кырдыктаах, ким баҕарар толору ылынарыгар сөптөөх этии; оттон кинилэртэн саамай халын аһыныылаахтара мин буолабын. ¹⁶Онон Иисус Христос, дьон Кинини итэҕэйэн бараммат олохтонолорун туһугар, миэхэ, буор уйбат аһыныылааҕар, Бэйэтин мунура суох тулуурун көрдөрөн, миигин кинилэргэ холобур гыныахтааҕа. Ол туһугар Танара миигин аһыммыта-харыһыйбыта. ¹⁷Киниэхэ, үйэлэр сүдү Ыраахтааҕыларыгар, хаһан да өлбөт-сүппэт, киһи хараҕар көстүбэт, соҕотох Муударай Танараҕа, үйэттэн үйэлэр тухары үрдүк чиэс, албан аат буолуохтун! Аминь.

¹⁸⁻¹⁹Уолум Тимофей, эн тускунан урут төлкөлөммүтү өйдөөн туран, эйиэхэ кэриэспин этэбин. Итэҕэлгинэн, үтүө суобаскынан сэбилэнэн, ол этиллибитин курдук, хоһууннук туруулас. Сорох-сорохтор суобастарын сүтэрэн итэҕэллэрэ самныбыта; ²⁰олор ортолоругар Именей уонна Александр бааллар; мин кинилэри, Танараны холуннарбат буола үөрэнниннэр диэммин, сатанаҕа биэрбитим.

Тагаража үгүү туһунан

2¹⁻² Онон туох-хайа иннинэ эһигиттэн көрдөһөбүн: биһиги чуумпутук, эйэлээхтик, Тагаража толору бэриниилээх, ыраас олоһунан олорорбут кыалларын туһугар, эһиги Киниттэн көрдөһөргүт-аатһаргыт, үнэргит, махтанаргыт, дьону көмүскэһэргит – барыта бар дьон туһугар, ыраахтааһылар тустарыгар, былааһы тутан олорооччулар тустарыгар буолуохтаах. ³Итинник үнэр сиэрдээх, итини Быһааччыбыт, Тагара, сөбүлүүр. ⁴Кини дьон барыта быһаныан, кырдыгы билэр кыахтаныан баһарар. ⁵⁻⁶Тоҕо диэтэххэ, Тагара биир, киһи аймағы Тагараны кытта ситимнээччи эмиэ биир – бар дьон туһугар Бэйэтин толук биэрбит Киһи – Христос Иисус. Бу туһунан Тагара тустаах кэмигэр туһулаабыта. ⁷Дьэ ол иһин, атын норуоттарга бу туһунан иһитиннэрэрим, кинилэри итэҕэлгэ, кырдыкка үөрэтэрим туһугар, Тагара миигин Апостол онорбута. Христос иннигэр* кырдыгы этэбин, сымыйалабаппын.

⁸Онон ханна да буоллун, эр дьон ыраас илиилэрин өрө уунан, ханнык да уордайыта, мөккүөрэ суох үнгүөхтэрин баһарабын. ⁹Дьахталлар эмиэ сэмэйдик танныахтаахтар, баттахтарын онгостуутунан, кыһыл көмүһүнэн, чөмчүүгүнэн, күндү таһаһынан буолбакка, ¹⁰үтүө быһыыларынан симэниэхтээхтэр. Бу Тагаража бэриниилээхтэрин дьонно-сэргэҕэ аһаҕастык билинэр дьахталларга сиэрдээх. ¹¹Дьахтар сангата-ингэтэ суох сылдьан улгумнук үөрэниэхтээх. ¹²Кини эр киһини үөрэтэрин да, эригэр бас-көс буоларын да көнгүллээбэппин, дьахтар сангата-ингэтэ суох сылдьыахтаах. ¹³Бастаан Адам, онтон кини кэнниттэн Ева айыллыбыта; ¹⁴албынҥа киирэн биэрээччи Адам буолбатах этэ, дьахтар албынҥа киирэн биэрэн, Тагара эппитин кэспитэ; ¹⁵ол гынан баран, кини итэҕэлэ энчирээбэтэҕинэ, таптала уостубатаҕына, чөлүн харанан, сибэтиэйдик олордоһуна, оҕо төрөтөн быһаныаҕа.

* 2:7 *Христос иннигэр* – сорох былыргы гректии илиинэн суруйууга бу тыллар суохтар.

Епископтар уонна диаконнар

3 Ким епископ буолуон баҕарар, ол үтүө соругу туруорунар диэн бу сөптөөх этии. ²Ол гынан баран епископ энкилэ суох олохтоох киһи буолуохтаах; биирдэ эрэ кэргэннэммит, дирин толкуйдаах, чөлүн харанар*, дуоспуруннаах, айан дьонун амарахтык көрсөр, дьону үөрэтэр-уһуйар кыахтаах, ³арыгыһыта суох, илиитин көтөхпөт, бэйэтин кыана туттар, сымнаҕас, дьону-сэргэни кытта иллээх, харчыга ымсыыта суох киһи буолуохтаах. ⁴Кини дьэ кэргэнин үчүгэйдик салайахтаах; тылын истэр, үтүө быһыылаах-майгылаах оҕолордоох буолуохтаах. ⁵Бэйэтин дьэтин-уотун кыайан салайбат киһи хайдах Тангара Дьэтин кыайан салайыаҕай? ⁶Сангарды итэҕэйбит киһи епископ буолуо суохтаах, оннук киһи улаханлык сананан, адьарай дьүүллэммит дьүүлүгэр түбэһиэн сөп. ⁷Үөбүллүбэтин, адьарай добууругар иннибэтин туһугар, кини итэҕэйбэт дьонно эмиэ үчүгэй эрэ өттүнэн ахтыллар киһи буолуохтаах.

⁸Диаконнар эмиэ дуоспуруннаах, көнө тыллаах-өстөөх, арыгыга баҕатыйбат, харчыга харанарбат, ⁹итэҕэл кистэлэнин ыраас суобастарыгар ингэриммит дьон буолуохтаахтар. ¹⁰Кинилэри бастаан тургутан көрүллүөхтээх, дьэ ол эрэ кэнниттэн, туох да омсото суох буоллактарына, диакон сулууспатын толороллоро көнгүллэниэхтээх. ¹¹Дьахталлар эмиэ дуоспуруннаах, хобу-сиби тиспэт, бэйэлэрин кыана туттар, барыга бары эрэбил буолуохтаахтар. ¹²Диакон биирдэ эрэ кэргэннэммит киһи буолуохтаах, оҕолорун, дьээтээби дьонун – барыларын сатаан салайахтаах. ¹³Үчүгэйдик үлэлээбит диаконнар үрдүкү кэрдиискэ ыттыахтара, Христос Иисуска итэҕэллэригэр улуу эрэмнйилээх буолуохтара.

Итэҕэлбит кистэлэнэ

¹⁴Сотору эһиэхэ тийиэм диэн эрэннэрбин да, суруйабын. ¹⁵Баҕар, барбакка тардыллар түбэлтэбэр Тангара Дьэтигэр – Тыыннаах Тангара Церковыгар – хайдах быһыылаах-майгылаах сылдыары билэргэр көмөлөөх буолуо дии саныыбын. Тангара

* ^{3:2} *Чөлү хараны* (нууч. целомудрие) – 1. Чөл өйдөөх, толкуйдаах буолуу.
2. Ыраас майгы-сигили.

1 ТИМОФЕЙГА 4

Дьэиэтэ — дьин кырдык бигэ баҕаната, халбаннаабат чинг тирэҕэ. ¹⁶ Биһиги итэҕэлбит кистэлэнэ, туох да мөккүөрэ суох, сүрдээх сүдү: «Тангара Киһи буолан кэлэн, Сибэтиэй Тыынынан кырдыгыгын туоһулаппыта, Аанньалларга Бэйэтин көрдөрбүтэ, араас норуоттарга иһитиннэриллибитэ; аан дойду дьонун итэҕэлин ылбыта, албан аатыран үөһэ ылыллыбыта».

Тимофейга сүбэлэр

4 Бу тиихэ кэмнэ сорохтор араас албын тыыннары уонна абааһы үөрэҕин истэн, итэҕэлтэн тэйиэхтэрэ диэн Сибэтиэй Тыын дьэнкэтик этэр. ² Оннукка үөрэтэр хоруорбут суобастаах сирэй көрбөх албыннар ³ ыал буолары уонна итэҕэйэр, кырдыгы билэр дьон махталы кытары аһаатыннар диэн, Тангара айбыт аһылыгын сири боболлор. ⁴ Тангара тугу айбыта барыта үчүгэй, онон махталы кытары аһыыр киһи туохтан да аккаастаныа суохтаах, ⁵ тоҕо диэтэххэ, итини барытын Тангара тыла уонна үгүү ырааһырдар.

⁶ Бырааттаргы итинник өйдөтөр буоллаххына, эн итэҕэл тылынан уонна батыспыт үтүө үөрэҕин сүмэтинэн иитиллэн, Иисус Христос үтүө үлэһитэ буола үүнэн тахсыан. ⁷ Күн-көдүүһэ суох дойдохторгон, эмээхситтэр үһү-таамах үһүээннэриттэн дьалты тутгар буол. Тангараҕа бэриниилээх буоларга эрчилин. ⁸ Эти-хааны эрчийии туһата кыра, оттон Тангараҕа бэриниилээх буолуу билинги да, кэнэҕэс да олоҕу эрэннэрэр буолан, барытыгар туһалаах. ⁹ Бу кырдыктаах, толору ылынарга бэрт сөптөөх этии. ¹⁰ Ол иһин биһиги тыыннаах Тангараҕа, бар дьону, чуолаан Кинини итэҕэйээччилэри Быһааччыга эрэнэр буоламмыт, сыралаһан туран сулууспалыбыт, ол иһин үөҕэллэрин-таныйалларын тулуйабыт*.

¹¹ Маны ирдиир, манньк үөрэтэр буол. ¹² Эйигин ким да эдэргин диэн сэнээбэтин: итэҕэйээччилэргэ тылгынан-өскүнэн, олоххунан, тапталгынан, ис тыынгынан, итэҕэлгинэн уонна ырааскынан холобур буол. ¹³ Мин кэлиэхпэр диэри, Суруйуулары ааҕынан, өйдөтүүнэн-үөрэтиинэн дьарыктан. ¹⁴ Пресвитердар илиилэрин ууран үгэллэригэр эйиэхэ төлкөлөнөн

* ^{4:10} Ол иһин үөҕэллэрин-таныйалларын тулуйабыт — сорох былыргы гректии илиинэн суруйууга «ол иһин туруулаһабыт».

1 ТИМОФЕЙГА 5

бэриллибит дьоѳуру ыһыктыма. ¹⁵Ити туһугар кыһанар, итинэн тиһигин быспакка дьарыктанар буол, оччоѳо ситиһиигин ким баѳарар көрүө. ¹⁶Бэйэѳэр, үөрэтэр үөрэххэр болѳомголоох буол, онтуккун хаһан да быһыма, инньэ гынан бэйэѳин да, истээччилэргин да быһыан.

Огдооболор тустарынан

5 Аѳа саастаах киһини сэмэлээмэ: аѳаѳар курдук, өйдөтөр буол; эдэр дьонго бырааттаргар курдук, ²аѳа саастаах дьахталларга ийэѳэр курдук, оттон эдэрдэргэ бары өттүнэн ыраастык сыһыаннаһан туран балыстаргар курдук өйдөт. ³Огдообо дьахталлары ытыктыыр буол (дьинг огдооболору этэбин). ⁴Оттон огдообо дьахтар оѳолордоох биитэр сиэннэрдээх буоллаѳына, ол оѳолоро-сиэннэрэ туох ханнык иннинэ дьиэ кэргэттерин ытыктыы, төрөппүттэригэр, эһэлэригэр-эбэлэригэр иэстэрин төлүү үөрэнниннэр, Тангара оннугу сөбүлүүр. ⁵Чорон соѳотох хаалбыт огдообо дьахтар Тангараны эрэнэр, түүннэри-күнүстэри үгэн Киниттэн көрдөһөр-ааттаһар; ⁶оттон көччүйэн-көрүлээн олорор дьахтар тыыннаахтыы өлбүтүн кэриэтэ. ⁷Онон туох да омсото суох буолалларын туһугар, кинилэргэ итини өйдөтөр буол. ⁸Бэйэтин дьонугар, чуолаан дьиэлээхтэригэр, кыһаллыбат киһи итэѳэлтэн akkaастанан, төрүт да итэѳэлэ суох киһитээѳэр мөлтүүр.

⁹Огдооболор испиһэктэригэр алта уонуттан итэѳэһэ суох саастаах биирдэ эрэ эргэ тахса сылдыбыт дьахтар киллэриллиэхтээх; ¹⁰кини дьонго үтүнү онгорорунан эрэ биллэр, оѳолорун ииппит, ыалдытымсах, айаннаан иһэр сибэтиэйдэр* атахтарын сууйбут, кыһалѳа түбэспиттэргэ көмөлөспүт, ис сүрэѳиттэн кыһаллан туран үтүнү онгорбут буолуохтаах. ¹¹Эдэр огдооболору испиһэккэ киллэримэ, олор эт-хаан имэнэр бэринэн, Христостан тэйэн эргэ тахсыахтарын баѳараллар. ¹²Кинилэр урукку мэктиэ тылларын кэспит буруйдаахтар. ¹³Ону таһынан иллэнг буоланнар, ыалы кэрийэ үөрэнэллэр, иллэнгнэрин ааһан, хобу-сиби таһаллар, билиэ суохтарын билэ сатыыллар, сангарыа суохтарын сангараллар. ¹⁴Онон өстөөххө үөѳэр-хоһулуур сылтах биэрбэт туһугар, эдэр огдооболор эргэ баран, оѳо

* 5:10 *Сибэтиэйдэр* – Тангара дьоно.

1 ТИМОФЕЙГА 6

төрөтөн, дьизэлэрин-уоттарын көрөн ололоругар сүбэлиибин. ¹⁵ Кинилэртэн сорох-сорохторо хайыы-үйэ суолтан туораан сатананы батыһан барбыттар.

¹⁶ Өскөтө итэҕэйээччи, эр киһи да, дьахтар да буоллун*, огдообо уруулардаах буоллаҕына, онтукаларыгар көмөлөһүөхтээх, дьин огдооболорго көмөлөһөр Церковка соннуо суохтаах.

Пресвитердар тустарынан

¹⁷ Церковы сатаан салайар пресвитердар, чуолаан үөрэтэриитэр дьон, икки бүк ытыктабылга сылдыахтаахтар. ¹⁸ Суруйууларга «бурдук астыыр оҕуһу айаҕын бүөлээмэн» уонна «үлэһит үлэтэ сөптөөх төлөбүрү эрэйэр» диэн этиллэр. ¹⁹ Пресвитеры буруйдаахтарына, икки-үс туоһу бигэргэтиитэ суох ону ылыныма. ²⁰ Аньыыны онорооччулары, атыттар эмиэ толлолорун туһугар, аньыыларын бары истэллэригэр саралаа.

²¹ Таһара иннигэр, Айыы Тойон Иисус Христос уонна талыллыбыт Аанньаллар көрөн турдахтарына, эн кими да чорбоппокко, кимин-тугун көрбөккө бу ыйбыппын-кэрдибиппин туһугар ыгырабын. ²² Илиигин ууран туран үнгэргэ кимиэхэ да тиэтэйимэ, атын дьон аньыытыгар кыттыһыма. Ыраас буоларга бэйэҕин харыстан.

²³ Аны аһаардас ууну эрэ иһимэ, куртаххынан чаастатык аһааҕылар киһи виноград арыгытын кыратык амсайар буол.

²⁴ Сорох дьон аньыылар-харалара, ырылыччы көстө сылдыар буолан, дьүүлгэ быһа тириэрдэр, оттон сорохтор аньыылар кэнники арыллар. ²⁵ Син ол кэриэтэ үтүө дьайыы эмиэ ырылыччы көстөр; оттон көстүбэт да буоллаҕына, син биир биллибэккэ хаалбат.

Кулуттар тустарынан

6 Кулут бурҕалдытын кэтэ сылдыааччылар, Таһара аатын, үөрэҕин ким да холуннарбатын туһугар, тойотторугар дирин ытыктабылынан сыһаннаһахтаахтар. ² Итэҕэйэр тойоттордоох кулуттар биир итэҕэллээхтэрбит эрэ диэн тойотторугар

* 5:16 *Өскөтө итэҕэйээччи, эр киһи да, дьахтар да буоллун* – сорох былыргы гректии илиинэн суруйууга «өскөтө итэҕэйэр дьахтар».

1 ТИМОФЕЙГА 6

аанһа ахтыбаттык сыһыаннаһа суохтаахтар; төттөрүтүн, итэ-
ҕэйээччилэргэ, Тангара таптыыр дьонугар, туһалыыбыт диэн,
өссө ордук кыһаллан туһалыахтаахтар.

Харчыга умсугуйуу

Маны үөрэтэр, маны өйдөтөр буол. ³Ким атынна үөрэтэр,
уонна Айыы Тойоммут Иисус Христос өрүһүйэр күүстээх ты-
лыттан, Тангараҕа бэриниилээх буоларга үөрэтэр үөрэхтэн тэ-
йэр, ⁴ол бэйэтин улаханлык сананар, тугу даҕаны билбэт; кини
араас тыл суолтатыттан сылтаан мөккүһэр-аахсар дьаллыкка
сутуллубут. Итинтэн ордугурҕааһын, хайдыһыы, үөхсүү, куһа-
ҕанга уорбалаһыы, ⁵кураанах мөккүөр эрэ тахсар. Бу сатарый-
быт өйдөөх-санаалаах, кырдыгы таһы-быһа умнубут дьон са-
нааларыгар, Тангараҕа итэҕэл – байар-тайар, барыс киллэринэр
суол курдук. Итинник дьонтон тэйиччи сырыт*. ⁶Биллэн турар,
итэҕэл олоҕо уонна туох баардааххынан толору дуоһуйуу –
сүнкэн барыс. ⁷Бу орто дойдуга кэлэрбитигэр бииһиги тугу да-
ҕаны ильдэ кэлбэтэхпит, барарбытыгар даҕаны ильдэ барбап-
пыт чуолкай. ⁸Аһыыр астаах, таннар танастаах буоллахпыты-
на, онон дуоһуйуохтаахпыт. ⁹Оттон ким байыан-тайыан баҕа-
рар, ол аһыы угаайтыгар киирэн биэрэн, доҕуурга иннэр,
дьону алдьархайга, өлөр өлүүгэ эрэ тиэрдэр өйө суох, буорту-
лаах дьаллыкка ылларар. ¹⁰Туох баар куһаҕан төрдө-төрүөтэ –
харчы үлүскэнэ. Сорохтор бу үлүскэнгэ ылларан итэҕэлтэн
туораан, үгүс муну-тангы бэйэлэринэн булуммуттара.

Итэҕэл туруулаһыыта

¹¹Оттон эн, Тангара киһитэ, итинтэн барытыттан куотан-
һын, кырдыктаах, бэриниилээх буоларга, итэҕэйэргэ, тап-
тыырга, тулуйарга, көрсүө майгыланарга дьулус, ¹²итэҕэл дьо-
һуннаах туруулаһыытынан туруулаһан бараммат олоҕу тутус.
Бараммат олоххо эн ынырыллыбытын, бу олох иһин үгүс дьон
иннигэр итэҕэлгин үтүө быһыылаахтык билиммитин. ¹³Барыга
барытыгар олоҕу биэрэр Тангара иннигэр уонна бу итэҕэли Пон-
тий Пилакка үтүө быһыылаахтык туоһулаабыт Христос Иисус

* ^{6:5} *Итинник дьонтон тэйиччи сырыт* – сорох быллыргы гректии илиинэн
суруйууга бу тыллар суохтар.

1 ТИМОФЕЙГА 6

иннигэр мин эйиэхэ кэриэс тылбын этэбин: ¹⁴бу кэриэс тылы Айыы Тойоммут Иисус Христос кэлэр күнүгэр диэри энкилэ суох, сэмэҕэ-сунхаҕа дьик биэрбэккэ, тутуһар буол. ¹⁵Кини кэлэрин тустаах кэмигэр соҕотох сүнкэн күүстээх, алгыстаах Тангара, ыраахтааҕылар Ыраахтааҕылара, тойоттор Тойонноро көрдөрүөҕэ. ¹⁶Соҕотох Кини эрэ өлбөт үйэлээх, Кини ким да чугаһаабат сырдыгар олорор; Кинини ким да көрбөтөх, көрөр кыаҕа да суох. Киниэхэ албан аат буолуохтун, Кини үйэлэр ту- хары баһылыахтын! Аминь.

Баайдарга

¹⁷Бу үйэҕэ байбыт-тайбыт дьону үрдүктүк сананыман, эрэ- билэ суох баайгытынан тумус туттуман, үөрэ-көтө олорорбут туһугар, биһиэхэ барыны барытын өлгөмнүк биэрэр тыыннаах Тангараҕа* эрэнин диэн өйдөтө сырыт. ¹⁸Кинилэр үтөнү онор- дуннар, үтүө дьайыларынан байдыннар, дьэллэмник бэрсэргэ өрүү бэлэм буоллуннар; ¹⁹бараммат олоххо** тиксэр туһугар, бэйэлэригэр итинник кылааты мунньунан, инники кэскиллэ- рин бигэ-таҕа төрүтүн олохтоотуннар.

Түһэх сэрэтии уонна алгыс

²⁰Оо, Тимофей, эйиэхэ итэҕэйиллибити харыстаа дуу; Танга- раҕа туох да сыһыана суох кураанах куолуну, «билии» диэн аатырдар сымыйа үөрэхтэрин мөккүөрүн истибэт буол. ²¹Со- рохтор, оннук билиини ылбыт аатыраннар, итэҕэл суолуттан туораабыттара.

Тангара илгэлээх үтүөтэ эйигинниин энээрдэһиэхтин. Аминь***.

* 6:17 *Тыыннаах Тангараҕа* — сорох былыргы гректии илиинэн суруйууга «Тангараҕа эрэ».

** 6:19 *Бараммат олоххо* — сорох былыргы гректии илиинэн суруйууга «дьингээх олоххо».

*** 6:21 *Эйигинниин энээрдэһиэхтин. Аминь* — сорох былыргы гректии илиинэн суруйууга «эйигинниин энээрдэһиэхтин».